

RAMMER FOR ETABLERING AF PARTNERSKAB MED PRIVAT PART OM LANDFILL MINING

1. INDLEDNING

Miljøstyrelsen har i foråret 2016 udgivet rapporten "Samfundsøkonomisk vurdering af behandling af shredderaffald". Denne rapport konkluderer blandt andet, at det kan være fordelagtigt at opgrave og ressourceudnytte deponeret shredderaffald ("landfill mining").

Bestyrelsen i RENO DJURS I/S ("RENO DJURS") ønsker derfor at afklare mulighederne for at etablere samarbejde med private om landfill mining på Glatved deponi.

Dette notat beskriver muligheder og rammer for, 1) at RENO DJURS sælger shredderaffald til private virksomheder med formål om landfill mining, 2) RENO DJURS etablerer et udviklingssamarbejde med privat part som et OPI-projekt om landfill mining.

Efter det oplyste forventer RENO DJURS ikke at kunne tjene penge på genanvendelsen af shredderaffaldet. Formålet med projektet fra RENO DJURS' side er et ønske om at deltage i den grønne omstilling. Vi har fået oplyst, at shredderaffald på nuværende tidspunkt ikke har nogen salgsværdi, da muligheden for at opnå en overskud ved behandling af shredderaffald anses for at være usikker. RENO DJURS er derfor også indstillet på at bistå med udbetaling af statsafgiften på 475 kr. pr. ton til den private virksomhed som afhenter, behandler og tilbageleverer affaldet.

2. KOMMUNALRETIGE RAMMER FOR SALG AF SHREDDERAFFALD

Denne model indebærer, at RENO DJURS sælger deponeret shredderaffald til private virksomheder med formål om landfill mining. Der er ved denne model ikke tale om indkøb fra RENO DJURS' side, hvorfor udbudsreglerne ikke finder anvendelse.

Vi er blevet oplyst, at afhændelse af shredderaffald indebærer videregivelse af en statsafgift på 475 kr. pr. ton til den private virksomhed som afhenter, behandler og tilbageleverer affaldet. RENO DJURS' afhændelse må på trods af dette betragtes som et "salg", da salget alene baseres på markedsprisen, som udelukkende vurderes til 0 kr. grundet usikkerhed ved det potentielle overskud ved landfill mining.

2.1 Kommunal erhvervsvirksomhed

Da vi vurderer, at der er tale om et salg af genanvendeligt materiale, er det relevant at vurdere, om der er tale om kommunal erhvervsvirksomhed.

Ifølge kommunalfuldmagten er det udgangspunktet, at RENO DJURS som kommunal virksomhed ikke må udøve erhvervsvirksomhed i konkurrence med private.

Forbuddet mod kommunal erhvervsvirksomhed gælder dog ikke for afhændelse af biprodukter, som begrundes ud fra et samfundsmæssigt hensyn om at undgå værdispild.

Hvis shredderaffald, som er deponeret i Glatved Deponi, kan genanvendes og dermed kan sælges eller afhændes fra deponiet, er det vores vurdering, at der er tale om et biprodukt ved deponivirksomheden. Det er vores vurdering, at afhændelse af shredderaffald i uforarbejdet form er omfattet af kommuners adgang til at forestå biproduktion i tilknytning til lovlige kommunale aktiviteter.

Det er en betingelse, at biprodukterne sælges på markedsvilkår.

2.2 Individuel støtte til privat erhvervsvirksomhed

Kommuner kan ikke yde støtte til enkelt personer, herunder enkelte virksomheder. Shredderaffaldet skal derfor sælges til markedspris.

Som nævnt i afsnit 2.1, er det usikkert, hvilken værdi landfill mining har for den private part, der behandler affaldet. Da det imidlertid ikke kan udelukkes, at der vil være et indtjeningspotentiale for den private part, er det afgørende, at afhentning af shredderaffald hos RENO DJURS ikke forbeholdes visse private parter, da dette i så fald kan anses som økonomisk støtte til privat erhvervsvirksomhed. Dette er imidlertid ikke til hinder for, at afhentning af shredderaffald i praksis kun er interessant for enkelte virksomheder, som har mulighed for at behandle og udnytte shredderaffald.

Som nævnt i afsnit 2.1, skal RENO DJURS afhænde shredderaffald på markedsvilkår. I denne situation, hvor der ikke er et egentlig marked, og hvor prisen fra starten ansættes til 0 kr., vil RENO DJURS efter vores vurdering være forpligtet til løbende at vurdere markedsprisen for genanvendeligt shredderaffald, da RENO DJURS ikke lovligt kan stille shredderaffald gratis til rådighed, hvis det har en reel værdi for RENO DJURS. Det kan fx være tilfældet efter en testperiode,

hvor det har vist sig, at det er muligt at udvinde ikke ubetydelige mængder af værdifulde materialer fra affaldet.

3. GARANTISTILLELSE FRA LOKAL KOMMUNE

RENO DJURS har oplyst, at når virksomheder fra andre kommuner deponerer affald på RENO DJURS' deponi, kræver RENO DJURS sikkerhedsstillelse fra virksomhedens beliggenhedskommune for de omkostninger til nedlukning og efterbehandling, som RENO DJURS måtte få for det deponerede affald.

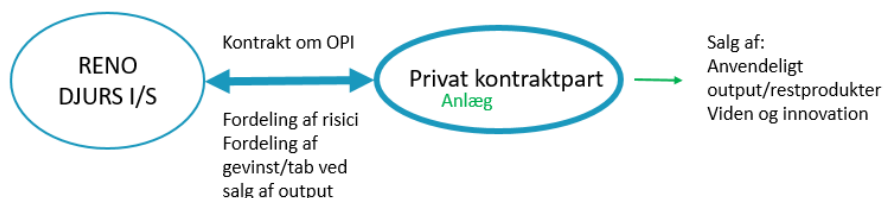
Landfill mining i samarbejde med private virksomheder forudsætter, at virksomheder ikke blot afhenter shredderaffald men også tilbageleverer restaffaldet, efter at virksomheden har udvundet det brugbare materiale. At virksomhederne skal tilbagelevere restproduktet indebærer, at ovennævnte sikkerhedsstillelse også vil gælde, hvis virksomheder fra andre kommuner leverer udnyttet shredderaffald tilbage til deponiet. På grund af de gældende affaldsregler betyder det, at virksomheder uden for RENO DJURS' ejerkommuner i praksis alene kan aftage shredderaffald fra RENO DJURS, hvis beliggenhedskommunen stiller sikkerhed for affaldets efterbehandling m.v.

Vi har ikke foretaget en nærmere vurdering af den nuværende ordning for sikkerhedsstillelse. RENO DJURS bør imidlertid sikre, at ordningen for sikkerhedsstillelse ikke er en praktisk eller formel hindring for, at virksomheder uden for ejerkommunernes område kan afhente og tilbagelevere shredderaffald hos RENO DJURS.

4. OFFENTLIG-PRIVAT INNOVATIVT SAMARBEJDE FOR LANDFILL MINING (OPI)

4.1 OPI-modellen

OPI-projekter er karakteriseret ved, at offentlige og private parter indgår i et partnerskab om udvikling af nye løsninger af en offentlig opgave. Det er ikke en forudsætning, at der er tale om udvikling af helt ny teknologi. Hvis der er tale om brug af kendte teknologier, er det imidlertid en betingelse, at parterne udnytter disse teknologier på en ny, innovativ måde.

4.2 OPI uden udbud

Et udviklingsprojekt kan være fritaget fra udbudsreglerne, hvis

- a) den offentlige part ikke foretager indkøb, men der er tale om et samarbejde

med gensidig interesse for udvikling, eller

- b) projektet kan karakteriseres som forskning og udvikling og derigennem er undtaget for udbud. Dette gælder dog ikke, hvis den offentlige part betaler hele vederlaget eller modtager hele udbyttet.

4.3 *Organisering af OPI*

Et OPI-projekt kan organiseres på flere måder afhængigt af opgaven og det konkrete behov. De to overordnede modeller er:

- 1) *Udviklingssamarbejde*: Samarbejdet omfatter udviklingsprojektet, som gennemføres inden opgaveudførslen eller anskaffelsen. Samarbejdet kan etableres uden udbud. Efter udviklingsforløbet udbydes etablering-/indkøbsopgaven selvstændigt i overensstemmelse med udbudsreglerne.
- 2) *Udviklings- og udførelsessamarbejde*: Udvikling og etablering/udførelse af opgaven organiseres som et samlet forløb. Udviklingsopgaven udbydes typisk med en option om efterfølgende udførsel.

Typisk vil et OPI-projekt have en forholdsvis kort tidshorisont. I et OPI-projekt er det ikke fastlagt på forhånd, præcist hvad den private part skal etablere. Derfor bør OPI-kontrakten nøje tage stilling til parternes bidrag til projektet for at undgå, at forholdet mellem RENO DJURS og den private part kan karakteriseres som statsstøtte. Endvidere bør der være en klar aftale om parternes rettigheder til resultaterne af udviklingsarbejdet. Det vil normalt være en betingelse, at den opnåede viden bliver stillet til rådighed for offentligheden.

Hvis et OPI-projekt skal udføres efter udviklingsfasen forudsætter det, at de opnåede resultater offentliggøres, fx at udviklingsforløbet har vist, at det er attraktiv forrentning for private virksomheder at hente og behandle shredderaffaldet. Hvis behandlingsprocesserne er kendte i forvejen, skal disse efter vores vurdering ikke offentliggøres, medmindre disse er udviklet som et led i samarbejdet.